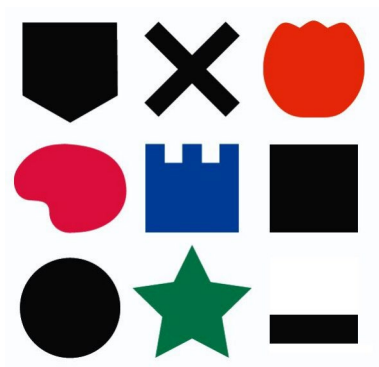

STICHTING NEDERLANDSE CULTUUR & ERFGOED INITIATIEVEN

JAARVERSLAG 2024

V05: 16 augustus 2025

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG.....	3
INLEIDING.....	3
NCEI: VAN 2013 TOT NU	3
KERNPRINCIPES EN UITGANGSPUNTEN.....	3
MISSIE	3
KERNACTIVITEITEN.....	3
VISIE	3
ERFGOED.....	4
PARTICIPATIE.....	4
BESTUUR EN ORGANISATIE	4
GEEN WINSTOOGMERK	4
BELONINGSBELEID	4
PROJECTMATIG WERK	4
TOEZICHT.....	5
ACTIVITEITEN	5
ACTIVITEITEN UIT VOORGAANDE JAREN MET DOORLOOP IN 2024 EN VERDER	6
ACTIVITEITEN 2024	9
NIEUW GESTARTE PROJECTEN IN 2024	9

BESTUURSVERSLAG

INLEIDING

NCEI: VAN 2013 TOT NU

Stichting Nederlandse Cultuur & Erfgoed Initiatieven (NCEI) bestaat sinds 2013. De stichting is opgericht om in projecten cultureel erfgoed in maatschappelijke context te plaatsen, aan te sluiten bij de actualiteit en daarmee voor een breder publiek te ontsluiten. De aanleiding voor de oprichting was dat Paleis Soestdijk voorafgaand aan het vinden van een herbestemming voor publiek werd opengesteld. NCEI heeft tijdens deze openstelling een aantal tentoonstellingen, voorstellingen en een festival geïnitieerd en uitgevoerd die direct of indirect de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling van Nederland sinds 1813 als onderwerp hadden en betekenis gaven in het hier en nu. Nu Paleis Soestdijk sinds begin 2020 geen 'speelveld' meer is voor NCEI, heeft de stichting haar werkterrein verbreed. Projecten van NCEI kunnen nu overal in Nederland plaatsvinden waar cultureel erfgoed aanleiding is om een maatschappelijk relevant onderwerp aan de orde te stellen, en dat kan ook gaan om immaterieel erfgoed, en de cultuur in Nederland in context van hoe wij samenleven en onze maatschappij vormgeven.

KERNPRINCIPES EN UITGANGSPUNTEN

MISSIE

NCEI neemt initiatieven voor kunst- & cultuurprojecten met een ondernemende geest en een maatschappelijk belang, en stimuleert het toegankelijk maken van en het geven van relevantie aan cultureel erfgoed.

KERNACTIVITEITEN

NCEI ontwikkelt, produceert en/of presenteert festivals, tentoonstellingen, buitenkunst, voorstellingen en evenementen rond een maatschappelijk thema, en/of voor doelgroepen die in het huidige culturele veld minder aan bod komen als bezoeker, als deelnemer of als maker.

NCEI is tevens ontwikkelaar, producent en/of uitgever van producten en mediatoepassingen die deze activiteiten en thematiek ondersteunen.

VISIE

NCEI wil met culturele projecten actuele en prangende maatschappelijke kwesties aan de orde stellen en helpen oplossen, en daarmee een zo breed mogelijk publiek bereiken. We geloven dat het stimuleren van ontwikkeling en presentatie van kunst en cultuur helpt mensen bij elkaar te brengen en door deze ontmoetingen en ervaringen te motiveren na te denken over een betere toekomst.

We willen bovendien publiek bereiken en bedienen dat in de huidige culturele infrastructuur onderbedeeld wordt, omdat we geloven dat geluk en voorspoed voor iedereen alleen bewerkstelligd kan worden in een inclusieve samenleving waarin iedereen naar eigen vermogen kan meedoen en meedelen.

Inventief cultureel ondernemerschap staat in onze projecten centraal omdat wij vinden dat onze projecten breed gefundeerd en duurzaam moeten zijn en steun moeten krijgen

niet alleen van overheid en gebruikelijke voorzieningen maar ook van maatschappelijke partners, stakeholders, publiek en consumenten, en bedrijfsleven.

ERFGOED

In projecten van NCEI is cultureel erfgoed een leidraad, materieel en immaterieel, als locatie, als inspiratie, als thema. We willen dit erfgoed ontsluiten en (meer) toegankelijk maken, maar het ook met een blik op de toekomst nieuwe relevantie en betekenis geven.

PARTICIPATIE

Activiteiten van NCEI richten zich op mensen die niet alleen bezoeken en beleven maar zo mogelijk ook deelnemen als performer, als gespreksgenoot, als maker en/of als organisator. Projecten van NCEI zijn 'voor', 'door' en 'van' de mensen die deelnemen.

BESTUUR EN ORGANISATIE

De stichting heeft een bestuursmodel met een Raad van Toezicht en een directie. De directie is in dit model verantwoordelijk voor uitvoering en dagelijks bestuur. De directie ontwikkelt beleid en ontplooit initiatieven. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de directie en op de dagelijkse gang van zaken, en geeft goedkeuring aan beleidsplannen, jaarverslagen en jaarrekeningen.

De stichting heeft een eenhoofdige directie: Aart van Bolhuis.

De leden van de Raad van Toezicht worden aangezocht om gezamenlijk als expertises te vertegenwoordigen: juridische zaken en financiën, culturele programma-ontwikkeling, erfgoedbeheer, zorg- en welzijn (en participatie), en business development. Gestreefd wordt naar een zo divers mogelijke samenstelling.

GEEN WINSTOOGMERK

De stichting heeft geen winstoogmerk. Het vermogen van de stichting wordt gebruikt als algemene reserve voor lopende projecten en investeringsruimte voor ontwikkeling van nieuwe activiteiten. De stichting heeft niet als doel commerciële belangen te behartigen. Alle fondsenwerving komen ten goede aan de kernactiviteiten van de stichting. Kosten van overhead worden zo minimaal mogelijk gehouden.

BELONINGSBELEID

Het bestuur van de stichting, behoudens directieleden, vervult haar taken onbezoldigd en ontvangt alleen compensatie voor noodzakelijk gemaakte kosten. Personeel wordt betaald conform de door het bestuur goedgekeurde begroting en conform de Fair Practice Code.

PROJECTMATIG WERK

De stichting werkt geheel projectmatig en ontvangt nog geen reguliere subsidies. De stichting gaat in deze beleidsperiode daarom geen verplichtingen aan die niet direct betrekking hebben op een lopend project. De dekking van projectkosten wordt zeker gesteld met bijdragen van partners en sponsors, subsidies en bijdragen uit publieke en private (vermogens)fondsen, publieksinkomsten, uitkopen van voorstellingen en programma's, opdrachten van (horeca-)uitbaters, uitgaven en merchandising, giften en donaties.

TOEZICHT

De Raad van Toezicht oefent toezicht uit op de financiering van projecten en het vermogen van de stichting.

Het bestuur borgt dat een transparante financiële administratie wordt bijgehouden met voor de Raad van Toezicht beschikbare periodieke rapportages van actuele kosten en opbrengsten per project en een zo accuraat mogelijke prognose van toekomstige kosten en opbrengsten.

ACTIVITEITEN

De stichting ontwikkelt projectmatige activiteiten met focus op erfgoed en erfgoedlocaties, zonder permanente binding.

In de activiteiten ligt momenteel focus op maatschappelijke problematiek rond drie thema's:

- staatsbestel en staatsgeschiedenis, identiteit, vrijheid en democratie;
- innovatie, techniek, waterbouw en -beheer, publieke werken;
- participatie, persoonlijke ontwikkeling en zelfredzaamheid.

De activiteiten van de stichting vormen zich op eigen initiatief, of naar aanleiding van een door een kunstenaar of creatieve maker of maatschappelijke instelling aangedragen concept. De stichting ambieert kansen te geven aan talentvolle en/of jonge kunstenaars en jonge (opinie)makers.

Voor de activiteiten van de stichting streeft het bestuur naar een breed draagvlak van stakeholders en participanten waarbij een brede mix van financieringsbronnen gezocht wordt. De activiteiten zijn bij voorkeur niet eenmalig maar terugkerend en met spin-off die een financiële return on investment voor de activiteiten van de stichting genereert.

ACTIVITEITEN UIT VOORGAANDE JAREN MET DOORLOOP IN 2024 EN VERDER

De meeste projecten van NCEI zijn langlopend, met voorbereidingstijd en financiering van meer dan een enkel jaar. In de jaren van de pandemie (2020/21) heeft de stichting geen beleidsplannen geformuleerd en geen activiteiten gestart.

Er zijn er wel een aantal uitgesteld: een serie kunstprojecten voor Provincie Noord-Brabant (Brabant Herinnert) met als overkoepelende titel **De Kunst van Vrijheid**, naar aanleiding van het herdenkingsjaar *75 jaar vrijheid* werden in 2019 voorbereid en begin 2020 gepresenteerd, maar vervolgens voortijdig beëindigd. In 2022 werden deze weer opgepakt, geherfinancierd, en in 2023 alsnog gepresenteerd, met toevoeging van een extra project. De Kunst van Vrijheid omvatte daardoor een viertal kunstprojecten, die door het passeren van het themajaar 75 jaar vrijheid zonder onderlinge relatie werden gepresenteerd.

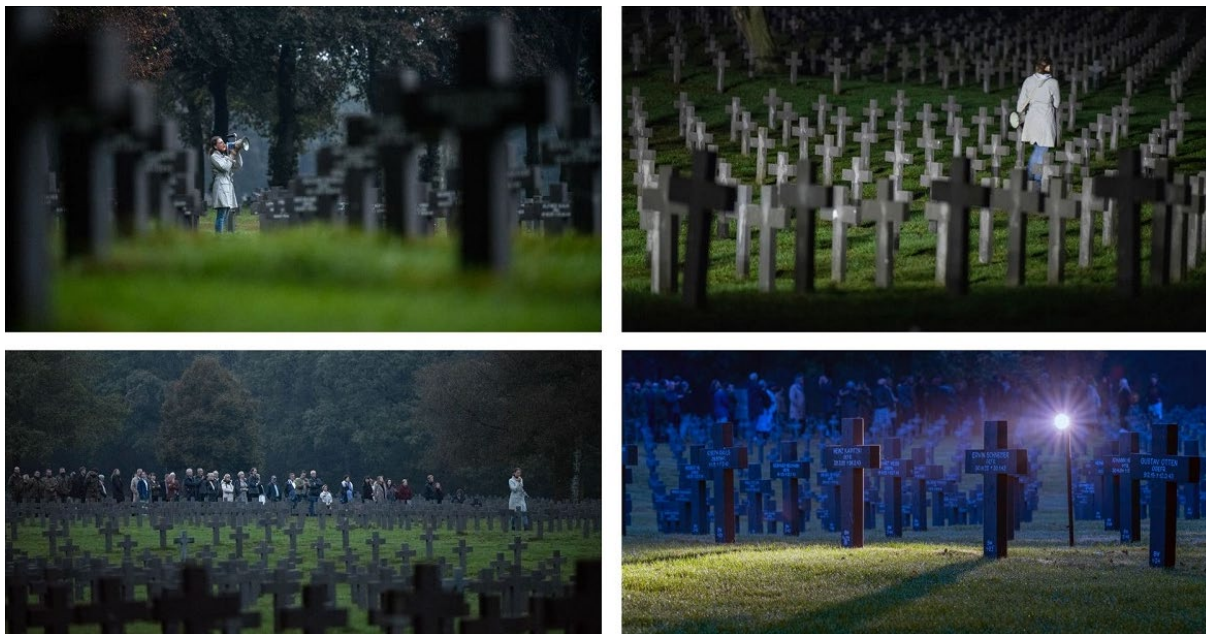
Crossing Time. Een immersieve audiovisuele 'experience' op het buitenterrein van Nationaal Monument Kamp Vught, gemaakt door Beeldjutters en Theatermachine.

Crossing Time - Nationaal Monument Kamp Vught

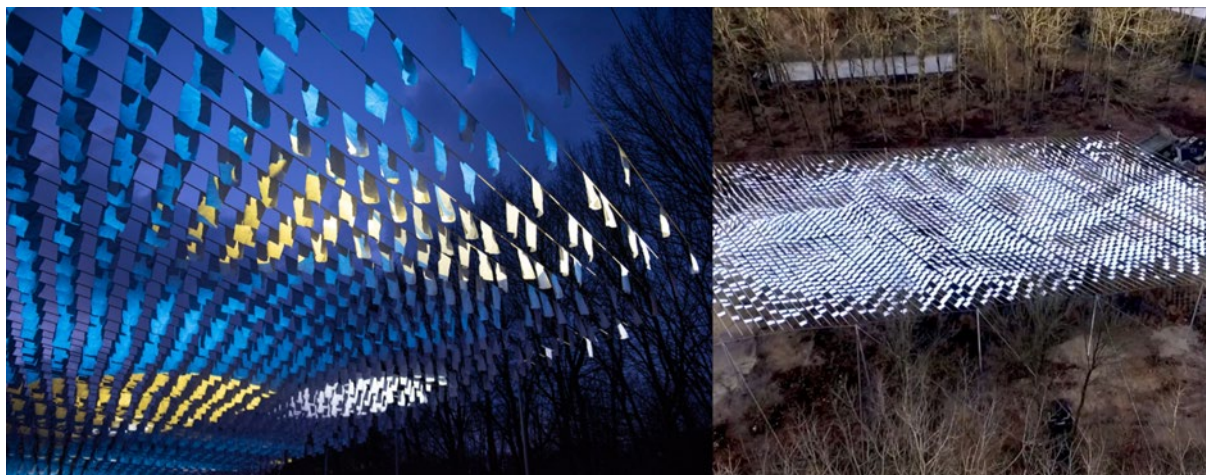

Panorama Ysselsteyn. Een geluidskunstwerk en klankvoorstelling op de Duitse Oorlogsbegraafplaats in Ysselsteyn, gemaakt door Strijbos & Van Rijswijk met een lichtontwerp van Uri Rapaport.

Panorama Ysselsteyn - Duitse oorlogsbegraafplaats Ysselsteyn

Airborne. Een installatie met 3.000 vlaggen op het terrein van Museum Bevrijdende Vleugels in Best, in de regio van de droppings van parachutisten bij de start van Operatie Market Garden. Gemaakt door Jos Agasi (Blauwe Uur).

Airborne – Museum Bevrijdende Vleugels Best

Waiting for it to end ..., een sculptuur op de kop van het buitenterrein van Biesbosch Museumeland, die de inzet van liniecrossoers tijdens de winter 1944/45 in herinnering brengt. Gerealiseerd door alaa minawi.

waiting for it to end ... – Biesbosch Museumeland

De financiële afwikkeling van deze vier projecten van De Kunst van Vrijheid werd in 2024 afgerond.

ZUIDERZEE IN BEELD

FILMS EN VERHALEN

Afsluitend 90 jaar geleden. Producent van het project en ontwerper van de tentoonstelling is Bubo Damen. Een inleidende film van 30' voor de tentoonstelling is gemaakt door Raymon Hilkmann, de tentoonstellingsvormgeving is van Luca Stappers (Monsterverbond). Willem van der Ham tekende voor de redactie en heeft bij de tentoonstelling een boek geschreven, uitgegeven bij Walburg Pers, getiteld *Hoor, hoor, de dijk gaat dicht*. Zuiderzee in Beeld is primair gefinancierd door 'waterpartijen' als de diverse waterschappen en Rijkswaterstaat, aanvullende bijdragen zijn ontvangen van

In 2022 is een nieuw project gestart, getiteld **Zuiderzee in Beeld - films en verhalen**. Een audiovisuele tentoonstelling over watererfgoed en waterbeheer - en de ontwikkeling van Nederland op en rond het IJsselmeer sinds de sluiting van de

de Cultuurfondsen in drie provincies. De introductiefilm en het boek zijn allereerst gepresenteerd in het Eye Filmmuseum bij de IJsselmeertop in 2022, waarna presentaties van de tentoonstelling in 2022 en 2023 volgen in Gemaal Lely in Wieringerwerf, het Zuiderzeemuseum in Enkhuizen, 't Kromhout in Amsterdam en het Afsluitdijk Waddencentrum. De tentoonstelling is anno 2024 nog steeds plaatsbaar. Zie www.zuiderzeeinbeeld.nl.

ACTIVITEITEN 2024

2024 was een jaar van consolidatie en van financiële afwikkeling van deze projecten uit voorgaande jaren, met name De Kunst van Vrijheid en Zuiderzee in Beeld. Deze projecten zijn met sluitende exploitaties afgerond. Beide projecten blijven echter 'in portefeuille', met potentie voor spin-off.

De tentoonstelling Zuiderzee in Beeld blijft in depot en kan in 2025 en daarna nieuwe presentaties kan krijgen. Het project is voor NCEI aanleiding de betrokkenheid bij het thema waterbouw en maritiem erfgoed te verbreden. Er is inhoudelijke expertise opgedaan en aansluiting gevonden bij partijen in de sector. De samenwerking met de producent van Zuiderzee in Beeld, Bubo Damen, wordt in de toekomst geïntensiveerd.

De Kunst van Vrijheid werd in 2024 doorgezet en afgerond. Crossing Time en Panorama Ysselsteyn waren tijdelijke projecten met een locatievoorstelling in 2023. Voor deze twee onderdelen werd in 2024 alleen de zakelijke en financiële afronding gedaan. De kunstinstallatie *Airborne* op het terrein van Museum Bevrijdende Vleugels in Best werd niet gemaakt voor permanente plaatsing (dat vereiste teveel onderhoud) en kreeg (omdat het in een verdieping van het landschap stond) bovendien last van een stijgend grondwaterpeil. De installatie werd daarom in 2024 volgens plan verwijderd. De sculptuur *waiting for it to end ...* heeft een meer semipermanent karakter en zal zolang waarschijnlijk nog langdurig in het landschap van de Biesbosch te zien zijn. Het beheer ervan is overgedragen aan Biesbosch Museumeiland.

NIEUW GESTARTE PROJECTEN IN 2024

In 2024 zijn onder de vlag van De Kunst van Vrijheid en in samenwerking met Brabant Herinnert twee extra projecten gestart.

Tussentijd. Een door jongeren gespeelde locatietheatervoorstelling voor Biesbosch Museumeiland, daar gespeeld op 4 en 5 mei 2024, gerealiseerd in samenwerking met Theater na de Dam en ToBe Cultuurcentrum Dordrecht.

Regie Clara Peeters, choreografie Lisa Dammiaans.

Tussentijd – Biesbosch Museumeiland

VR Dilemma Doolhof. Een concept voor een virtual reality toepassing over vrijheidsdilemma's bestemd voor oorlogsmusea. Het idee hiervoor ontstond toen gezocht werd naar een opvolging voor een eerder tijdelijk kunstproject van Brabant Herinnert op de Canadese en Britse oorlogsbegraafplaatsen bij Bergen op Zoom, een fysiek doolhof gerealiseerd door kunstenaar Jeroen Everaert. In 2024 is voor de virtual reality-variant een concept gemaakt in samenwerking met componist/tekstdichter Micha Hamel en Studio Apvis, en een verkenning gedaan voor de projectontwikkeling en benodigde financiering. Er is ook een plan van aanpak voor een pilot in Oorlogsmuseum Overloon. Het project zou ook een plaats kunnen krijgen bij de Maczek Memorial Breda. Vooralsnog ligt dit initiatief nog 'op de plank', in afwachting van een nieuwe organisatie die bij Brabant Herinnert wordt gevormd na afsluiting van het lustrumjaar 80 jaar vrijheid in 2025.

Naast VR Dilemma Doolhof krijgt mogelijk ook Panorama Ysselsteyn na 2024 een vervolg, met een vernieuwde 'locatie-opera' voor oorlogsbegraafplaatsen van de Duitse Volksbund in Lommel (België), een nog aan te wijzen begraafplaats in Duitsland, en nogmaals in Ysselsteyn.

2024 was ook een jaar waarin een transitie werd ingezet om de relatie met cultureel organisatiebureau Artifex, dat sinds de oprichting betrokkenheid had bij activiteiten van NCEI, voor uitvoerende taken in het projectbureau af te bouwen en per 1 januari 2025 te beëindigen. Artifex was in 2024 zelf in transitie, van een bureau dat zich met culturele producties bezighield in een meer allround evenementenbureau dat zich richt op b-to-b en opdrachten voor overheidsinstellingen, meer dienstverlenend en minder gefocust op inhoud en creatie. Voor NCEI impliceert dit een nieuw vestigingsadres (niet meer het adres van Artifex), en minder afhankelijkheid van inzetbaarheid van medewerkers van Artifex.

In de samenwerking met Artifex en Brabant Herinnert is in 2024 één project gestart: een theaterproject voor het herdenkingsjaar *80 jaar vrijheid*, getiteld **Achter de Horizon**. Dit project heeft in concept een drietal delen. Het eerste deel is in 2024 gerealiseerd, een locatietheatervoorstelling op de Vlagheide in Gemeente Meierijstad, een van de dropzones van Operatie Market Garden, de plek waar de opmars van geallieerden richting Arnhem werd opgehouden. De uitvoering van dit eerste deel van het project was een exploitatie van Artifex met een coproducerende rol voor NCEI in projectontwikkeling en financiering. De opvolging (deel 2 en 3) en spin-off van het project zal een autonome productie van NCEI zijn in samenwerking met Brabant Herinnert. Deel 2 is een theaterproductie voor kleine zalen gemaakt in samenwerking

met jonge acteurs, deel 3 is een apotheose nogmaals als locatietheatervoorstelling voor de Vlagheide bij Eersel. Verdere ontwikkeling en uitvoering van Achter de Horizon is afhankelijk van nog te werven financiering.

•buiten• **GEWOON**

In 2021 en 2022 is tijd geïnvesteerd in de ontwikkeling van een cultureel festival voor mensen met lichte verstandelijke beperkingen in samenwerking met zorgorganisaties met als werktitel **Festival Buitengewoon**. Hierdoor zijn relaties ontwikkeld met meerdere zorgorganisaties

en met koepelorganisaties zoals VGN en VGU, maar (door problematiek in de zorgsector) zijn op dat moment nog geen doorbraken bewerkstelligd in partnerwerving en voorfinanciering. In 2024 is nieuwe interesse ontstaan voor het project vanuit de kennisinstelling voor de zorgsector Vilans. Met Vilans wordt een nieuw concept en uitvoeringsplan voor het festival ontwikkeld, met als beoogd vervolg om in 2025 een financieringstraject in te zetten met medewerking van handicap.nl en een eerste uitvoering in 2026.